

Změna názvu KHS

Kulturně - historické sdružení obcí Malá Veleň, Jedlka a Soutěsky, o.s. na své valné hromadě v úterý 15. září 2015 schválilo změnu svého názvu na Kulturně - historický spolek Malá Veleň, z.s. V současné době má spolek 18 členů.

Nově zabudované poutače – kreslená mapa regionu „Děčínsko“

Naše obec zajistila umístění panelů s kreslenou mapou regionu „Děčínsko“. Najdeme ji v Malé Veleň u zastávky a v Jedlce vedle autobusové zastávky (tam sice upoutá spíš autobusový jízdní řád s označením zastávky, který je před ní).

Jistě mnozí návštěvníci obce tuto nabídku na orientaci v regionu uvítají, i když orientace v této mapě je jen velmi všeobecná. V této mapě o naší obci zjistí, že tudy vede silnice, železnice, cyklostezka – ale nejdůležitější křižovatka komunikací v obci je zakrytá červeným obdélníkem s nápisem Malá Veleň. Možná by bylo vhodné připravit ještě plán obce, kde by byly vyznačeny silnice s autobusovými zastávkami, místní cesty, železnice se zastávkou, cyklostezka, i zajímavá nebo důležitá místa. Návštěvníci obce se z této kreslené mapy nedozvědí, že můžou navštívit naši hospůdku U Madony, která je v blízkosti kostela. Další by třeba zajímalo, kde najdou obecní úřad, mateřskou školu, pomník obětem válek nebo pamětní desku našeho historika Emila Nedera. Nejen děti by jistě uvítaly informaci o tom, kde je možné vidět v obci různá zvířátka...

V pravém rohu panelu je informace o naší obci: Malá Veleň leží v údolí řeky Ploučnice a má tři části – Malá Veleň, Jedlka a Soutěsky. Název Malá Veleň je údajně odvozen od „hewelin“, což znamenalo „veselé dvorské pití“. Keltové údolí Ploučnice obývali údajně už v roce 500 před naším letopočtem. Obec podporuje sport a kulturu a občanské sdružení vydává občasník Veleňáček. Dominantou obce je kostel a socha sv. Anny. Obec má 450 obyvatel. *(Opsáno z panelu bez věcných a gramatických oprav. Jenom dodávám, že od názvu Hewelin není odvozen název Malá Veleň, nýbrž německý název obce Höflitz – Jedlka... JD).*

Vývěsní tabule s kreslenou mapou Děčínska v Malé Veleň (vlevo) a v Jedlce, schovaná za autobusovým jízdním řádem. Jistě by se lépe vyjímala na protější straně silnice, kde je téměř nevyužívaná skříňka (foto vpravo dole).

„Zátiší“ v Jedlce s autobusovou zastávkou, jízdním řádem, mapou Děčínska a různě položenými kontejnery. Návštěvníky by měla upoutat mapa Děčínska, ale většinu je zřejmě odradí její umístění u kontejnerů.

Jak jsme žili dříve – pokračování

V každé obci byla hospoda. V Malé Veleni u zastávky (zbourána), v Soutěškách U Nováků (zbourána), v Jedlce nad továrnou U Eliščina údolí (zbourána). Měli jsme obchod v Jedlce (je zrušený), malý v Soutěškách (také zrušený), krátkou dobu i v Malé Veleni (také zrušený). Sice to nebyly žádné supermarkety, ale to důležité zde vždy bylo možné koupit.

Když se obchod opravoval, jezdila do obce pojízdná prodejna, kterou tehdejší MNV zajistil.

Všichni měli práci. Většinou pracovali v továrně v Jedlce, nebo v okolních továrnách. Každý dospělý člověk musel být zaměstnán a mít o tom potvrzení v občanském průkazu. Výhodou však bylo, že po absolvování učiliště nebo školy, každý dostal umístěnku, kam má nastoupit. Pravdou je, že ne vždycky to bylo umístění výhodné – ale na rozdíl ode dneška měl absolvent zajištěnou práci a ti staří zajištěnou podporu v důchodu. A přesně věděli, v kolika letech do důchodu odejdou.

Žili jsme bez telefonů. Když jsme potřebovali zavolat záchranku, chodilo se do továrny. Výrazným zlepšením byly veřejné telefonní budky v každé obci. Ty už jsou také zrušené, jelikož nejsou potřeba. Každý má mobilní telefon.

Chodívalo se do kina. Velmi často celé rodiny. Většinou do Benešova n. Pl., ale i do Děčína, kde bylo kin několik. Stávalo se, že na některé filmy byla kina úplně vyprodaná. Lístky se kupovaly v předprodeji. K nám do obce jezdilo také putovní kino. Promítalo se v hostinci u zastávky. Později si Osvětová beseda pořídila svou promítačku a promítaly se v kulturním domě filmy z půjčovny.

Postupně se začala rozšiřovat televize. Nejprve to byl jen jeden program, který vysílal přes den několik hodin. Černobíle. Obrazovka u prvních ohromných přijímačů byla malinká, v rohu přístroje. Později začal vysílat druhý program. Na něj se musel zakoupit konvertor, který dokázal signál zachytit a zpracovat. Pak barevná televize. Nakonec se změnil vysílací systém, všechny přístroje se zrušily, většinou se užívané barevné televizory vyhodily a zakoupily se jiné, na digitální signál.

Jako malý kluk jsem se podíval například tomu, proč někde lidé kupují obyčejnou vodu. Nebo proč vyhazují věci, co se rozbily a kupují nové. Nikdy by mě jako dítě nenapadlo, že vyhodíme věc, která by se dala opravit a koupíme novou. Dnes se nedivím. Oprava různých přístrojů a zařízení by byla dražší než nový výrobek...

Jaroslav Dostál

Bývalá zahradní restaurace a chata chovatelů v Malé Veleni u zastávky

Do doby, než se postavila železnice (1869) bývala hospůdka u zastávky docela obyčejná. Vlastně obyčejná nebyla – byly to také parní a vanové lázně. Při stavbě železnice bylo nutné vykopat hluboký zářez a materiál z výkopu se navážel do prostoru za restaurací, kde vznikl docela velký vyvýšený prostor. Majitel tehdejší restaurace (byla zbourána při stavbě nových mostů) prostor upravil, vybudoval lávku přes potok, postavil zde několik altánů, betonovou plochu pro tanec – a vzniklo tak místo pro příjemné venkovní posezení – zahradní restaurace (snímky nahoře kolem roku 1930). Po roce 1945 odtud vše postupně zmizelo a v roce 1980 na volném prostranství postavili místní chovatelé svoji klubovnu, která sloužila jako zázemí nejen při pořádání výstav. Bohužel, ta se dnes již nevyužívá a postupně chátrá.

*Veleňáček, zpravodaj Kulturně– historického spolku Malá Veleň, z.s. * www.mala-velen.estranky.cz * e-mail: mala-velen@seznam.cz
Odp. redaktor : Jaroslav Dostál, Malá Veleň č. 29 * Tel: 607 583 271 * Členové redakce: Milan Hurt, František Stibor, Petra Kolářková,
Michal Kober * Povoleno MKČR reg. číslo : E 18183 * Náklad: 80 výtisků. * Redakce neodpovídá za obsah podepsaných článků. * Uzávěrka dalšího čísla je 15.10. 2015 * Toto číslo vyšlo 20. září 2015.*